ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Дэлгэрэх сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: ДГА-2020/12/СТА-ТТ3

Цахим хуудас: www.audit.mn

Сайншанд сум

2021 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Т.Ган-Өлзий

Утас: 70522734 Цахим хаяг:gan-ulziit@audit.gov.mn

Аудитын менежер: У.Оюунтүлхүүр

Утас: 70523020 Цахим хаяг: oyuntulkhuur.u@audit.gov.mn

Аудитор: Б.Уранбилэг

Утас: 70523020 Цахим хаяг: uranbileg.b@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын гэрчилгээ 2

2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 4

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан 4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан 5
2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 7
2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 9
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 10
4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан 12
3. Аудитын тайлан 13

3.1. Ерөнхий зүйл 13

3.2 Сумын ТТЗ-ийн эрх зорилго, хууль эрх зүй. 13

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт 14

3.4 Материаллаг байдал 14

3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт 14
3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө 14
3.5.3 Авлага 15
3.5.6 Бараа материал 15

3.5.7 Үндсэн хөрөнгө 15
3.5.8 Өр төлбөр 16
3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо 16
3.5.10 Орлогын данс 17
3.5.11 Зардлын данс 17
3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга 17
3.7 Шилэн дансны мэдээлэл 18

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга 19

3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн 19

3.10 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал 19
4.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт 20

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч

1. Аудитын гэрчилгээ

ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
44103 Дорноговь аймаг, Сайншанд сум,
3 дугаар баг, Орон нутгийн өмчийн III байр,
Утас: (705) 2-27-34
Вэб сайт: dornogovi@audit.gov.mn

2021.03.25 № 1-6/321

танай__________-ны №__________-т

ДЭЛГЭРЭХ СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГА Г.БАНЗРАГЧ ТАНАА

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлд заасны дагуу Дэлгэрэх сумын ТТЗ-ийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Дэлгэрэх сумын ТТЗ-ийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж, Сангийн сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар 2020 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлан дах үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, программ хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

Үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1–д заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.ГАН-ӨЛЗИЙ

2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**450,549.17**	**622,301.31**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**85,650.56**	**69,688.24**
31200	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	**85,650.56**	**69,688.24**
31210	**Төгрөг**	**85,650.56**	**69,688.24**
31211	Төрийн сангийн харилцах	**85,650.56**	**69,688.24**
33	**АВЛАГА**	**109,532.32**	**223,277.62**
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	**1,360.23**	**68,540.82**
33500	**Бусад авлага**	**354.05**	**848.04**
33510	Байгууллагаас авах авлага	**348.65**	**842.64**
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	**5.40**	**5.40**
33600	**Зээлийн авлага**	**107,818.04**	**153,888.76**
33610	**Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага**	**107,818.04**	**153,888.76**
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	**107,818.04**	**153,888.76**
34	**УРЬДЧИЛГАА**	**0.00**	**170.00**
34710	**Урьдчилгаа тооцоо**	**0.00**	**170.00**
34713	Цалингийн урьдчилгаа	**0.00**	**170.00**
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**255,366.29**	**329,165.46**
35100	**Түүхий эд материал**	**19,944.08**	**31,088.72**
35110	Тусгай зориулалттай материал	**8,100.60**	**8,096.60**
35130	Эм боох материал	**11,843.49**	**22,992.12**
35400	**Хангамжийн материал**	**232,977.21**	**295,221.74**
35410	Бичиг хэргийн материал	**15,596.98**	**22,819.34**
35420	Аж ахуйн материал	**172,302.41**	**196,056.32**
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	**1,755.60**	**1,755.60**
35440	Түлш, шатах тослох материал	**23,462.69**	**59,961.55**
35450	Барилгын засварын материал	**500.00**	**500.00**
35460	Хүнсний материал	**15,447.23**	**9,634.43**
35470	Бусад хангамжийн материал	**3,912.30**	**4,494.50**
35600	Мал амьтад	**2,445.00**	**2,855.00**
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**2,314,165.00**	**3,995,072.52**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**2,314,165.00**	**3,995,072.52**
39200	**Биет хөрөнгө**	**2,215,960.00**	**3,892,029.35**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	**1,429,835.60**	**2,856,299.81**
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	**-56,397.68**	**-137,794.41**
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	**273,505.06**	**303,868.56**
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	**-206,096.75**	**-186,314.13**
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	**452,063.55**	**536,219.45**
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	**-294,297.93**	**-338,122.15**
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	**173,043.82**	**191,169.03**
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	**-90,350.24**	**-107,977.10**
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	**2,669.80**	**8,670.50**
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	**1,251,122.08**	**1,561,703.20**
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	**-754,891.17**	**-832,219.38**
39217	Ном	**35,753.87**	**36,525.97**
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**98,205.00**	**103,043.17**
39301	Програм хангамж	**2,054.00**	**7,939.00**
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	**-1,757.00**	**-2,803.83**
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	**97,908.00**	**97,908.00**
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**2,764,714.17**	**4,617,373.83**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**6,274.83**	**9,234.57**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**6,274.83**	**9,234.57**
41300	**Өглөг**	**6,274.83**	**9,234.57**
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	**4,123.92**	**4,879.20**
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	**908.67**	**65.67**
41360	**Бусад өглөг**	**1,242.23**	**4,289.70**
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	**1,173.20**	**1,492.04**

41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	**69.03**	**2,797.66**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**2,758,439.35**	**4,608,139.26**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**2,758,439.35**	**4,608,139.26**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	**1,149,032.38**	**1,149,032.38**
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**986,282.60**	**2,830,897.49**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	**929,592.51**	**996,619.48**
51220	Тайлант үеийн үр дүн	**56,690.09**	**1,834,278.01**
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	**623,124.37**	**628,209.39**
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**2,764,714.17**	**4,617,373.83**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**2,216,569.12**	**3,969,624.45**
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	**57,186.67**	**63,135.13**
110	**Орлогын албан татвар**	**48,715.58**	**51,500.37**
1100	**Хувь хүний орлогын албан татвар**	**48,715.58**	**51,500.37**
110002	Үйл ажиллагааны орлого	**0.00**	**176.20**
110003	Хөрөнгийн орлого	**8,257.45**	**8,796.12**
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	**0.00**	**592.22**
110008	Шууд бус орлого	**40,458.13**	**41,935.82**
113	**Хөрөнгийн албан татвар**	**1,469.00**	**1,350.00**
113002	Бууны албан татвар	**1,469.00**	**1,350.00**
118	**Бусад татвар, төлбөр, хураамж**	**7,002.09**	**10,284.76**
1180	**Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж**	**7,002.09**	**10,284.76**
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	**3,583.09**	**5,428.76**
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	**1,300.00**	**550.00**
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	**2,119.00**	**4,306.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**237,218.14**	**1,938,822.22**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**237,218.14**	**1,938,822.22**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**237,218.14**	**7,335.57**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	**600.00**	**455.90**
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	**385.00**	**250.00**
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	**231,691.85**	**0.00**
1200046	Зээлийн хүүгийн орлого	**4,541.30**	**6,629.67**
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	**0.00**	**1,914,697.70**
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	**0.00**	**16,788.94**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,922,164.31**	**1,967,667.11**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**1,003,416.96**	**1,278,239.80**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	**902,725.80**	**1,031,157.50**
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	**100,691.16**	**247,082.30**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**26,433.08**	**44,897.78**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	**13,575.00**	**0.00**
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	**12,858.08**	**44,897.78**
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**873,721.88**	**625,590.64**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	**514,042.30**	**149,944.74**

132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	**2,845.88**	**0.00**
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	**356,833.70**	**475,645.90**
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	**18,592.39**	**18,938.88**
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	**18,592.39**	**18,938.88**
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**2,159,594.04**	**2,110,308.26**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,159,594.04**	**2,110,308.26**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,716,690.22**	**2,051,598.99**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**929,298.91**	**1,051,650.74**
210101	Үндсэн цалин	**722,263.17**	**801,171.83**
210102	Нэмэгдэл	**138,593.91**	**177,391.28**
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	**1,968.79**	**4,752.00**
210104	Урамшуулал	**66,473.04**	**68,335.64**
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**115,292.43**	**134,148.94**
210201	Тэтгэврийн даатгал	**78,149.53**	**93,286.63**
210202	Тэтгэмжийн даатгал	**7,838.58**	**9,867.32**
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	**8,757.44**	**8,743.52**
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	**1,855.33**	**1,960.70**
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	**18,691.55**	**20,290.77**
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**120,659.34**	**145,568.46**
210301	Гэрэл, цахилгаан	**13,658.46**	**17,527.10**
210302	Түлш, халаалт	**102,402.09**	**123,346.36**
210303	Цэвэр, бохир ус	**4,598.80**	**4,695.00**
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**168,867.94**	**303,607.07**
210401	Бичиг хэрэг	**10,397.56**	**11,447.79**
210402	Тээвэр, шатахуун	**33,183.12**	**38,600.92**
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	**4,770.10**	**6,557.47**
210404	Ном, хэвлэл	**61.40**	**1,187.90**
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	**816.00**	**5,829.64**
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	**21,094.59**	**13,276.37**
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	**0.00**	**1,756.61**
210408	Бараа материал акталсны зардал	**0.00**	**12.80**
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	**98,545.18**	**224,937.57**
2105	**Нормативт зардал**	**66,122.19**	**54,048.63**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	**16,910.53**	**15,100.61**
210502	Хоол, хүнс	**49,104.66**	**38,697.89**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	**107.00**	**250.13**
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**4,098.20**	**5,412.17**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	**30.00**	**300.00**
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	**0.00**	**595.98**
210604	Урсгал засвар	**4,068.20**	**4,516.20**
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**12,835.60**	**5,943.44**
210702	Дотоод албан томилолт	**12,835.60**	**5,943.44**
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**52,959.08**	**58,150.24**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	**51,601.00**	**55,932.84**
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	**480.00**	**1,416.00**
210803	Даатгалын үйлчилгээ	**447.14**	**389.40**
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	**102.20**	**108.00**
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	**121.00**	**92.00**
210807	Газрын төлбөр	**207.74**	**212.00**
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**246,556.53**	**293,069.28**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	**6,320.30**	**10,835.70**
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	**791.90**	**1,966.80**
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	**239,444.33**	**280,266.78**

213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**442,903.81**	**58,709.27**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**19,367.80**	**2,310.00**
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	**1,410.00**	**0.00**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	**15,457.80**	**0.00**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	**2,500.00**	**2,310.00**
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**420,835.77**	**21,197.05**
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	**399,529.80**	**0.00**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	**20,379.53**	**21,197.05**
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	**926.44**	**0.00**
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**2,700.24**	**35,202.22**
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	**2,700.24**	**35,202.22**
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**56,975.09**	**1,859,316.19**
V	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**285.00**	**25,038.18**
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	**285.00**	**10.00**
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	**0.00**	**9,048.33**
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	**0.00**	**15,627.31**
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	**0.00**	**352.55**
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**56,690.09**	**1,834,278.01**

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**2,002,236.05**	**2,068,067.08**
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	**57,186.67**	**63,135.13**
110	**Орлогын албан татвар**	**48,715.58**	**51,500.37**
1100	**Хувь хүний орлогын албан татвар**	**48,715.58**	**51,500.37**
110002	Үйл ажиллагааны орлого	**0.00**	**176.20**
110003	Хөрөнгийн орлого	**8,257.45**	**8,796.12**
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	**0.00**	**592.22**
110008	Шууд бус орлого	**40,458.13**	**41,935.82**
113	**Хөрөнгийн албан татвар**	**1,469.00**	**1,350.00**
113002	Бууны албан татвар	**1,469.00**	**1,350.00**
118	**Бусад татвар, төлбөр, хураамж**	**7,002.09**	**10,284.76**
1180	**Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж**	**7,002.09**	**10,284.76**
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	**3,583.09**	**5,428.76**
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	**1,300.00**	**550.00**
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	**2,119.00**	**4,306.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**21,958.63**	**37,264.85**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**21,958.63**	**37,264.85**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**21,958.63**	**37,264.85**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	**21,358.63**	**37,014.85**
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	**600.00**	**250.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,923,090.75**	**1,967,667.11**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**1,003,416.96**	**1,278,239.80**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	**902,725.80**	**1,031,157.50**
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	**100,691.16**	**247,082.30**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**26,433.08**	**44,897.78**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	**13,575.00**	**0.00**

131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	**12,858.08**	**44,897.78**
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**874,648.33**	**625,590.64**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	**514,042.30**	**149,944.74**
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	**3,772.33**	**0.00**
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	**356,833.70**	**475,645.90**
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	**18,592.39**	**18,938.88**
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	**18,592.39**	**18,938.88**
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**1,848,491.12**	**1,802,426.13**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,848,491.12**	**1,802,426.13**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,405,487.30**	**1,734,317.16**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**923,959.06**	**1,117,058.47**
210101	Үндсэн цалин	**717,921.66**	**858,231.14**
210102	Нэмэгдэл	**138,594.71**	**181,172.80**
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	**1,968.79**	**4,752.00**
210104	Урамшуулал	**65,473.90**	**72,902.53**
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**115,543.76**	**135,246.63**
210201	Тэтгэврийн даатгал	**78,024.12**	**94,114.97**
210202	Тэтгэмжийн даатгал	**8,294.44**	**10,217.18**
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	**8,443.76**	**8,459.35**
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	**1,858.43**	**1,984.13**
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	**18,923.01**	**20,471.01**
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**111,182.87**	**183,138.62**
210301	Гэрэл, цахилгаан	**13,928.42**	**16,603.46**
210302	Түлш, халаалт	**92,371.65**	**161,588.77**
210303	Цэвэр, бохир ус	**4,882.80**	**4,946.40**
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**55,783.81**	**68,290.10**
210401	Бичиг хэрэг	**6,281.40**	**6,257.27**
210402	Тээвэр, шатахуун	**33,967.02**	**36,759.71**
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	**6,464.99**	**7,463.84**
210404	Ном, хэвлэл	**187.90**	**1,343.30**
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	**1,480.78**	**5,436.02**
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	**7,401.72**	**11,029.96**
2105	**Нормативт зардал**	**78,395.91**	**49,405.67**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	**24,865.67**	**21,412.90**
210502	Хоол, хүнс	**49,640.15**	**22,588.97**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	**3,890.10**	**5,403.80**
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**15,245.00**	**22,847.29**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	**2,285.00**	**5,438.80**
210602	Тавилга	**0.00**	**222.20**
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	**0.00**	**6,757.37**
210604	Урсгал засвар	**12,960.00**	**10,428.92**
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**12,835.60**	**5,237.30**
210702	Дотоод албан томилолт	**12,835.60**	**5,237.30**
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**50,980.10**	**55,104.18**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	**49,622.01**	**53,386.78**
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	**480.00**	**916.00**
210803	Даатгалын үйлчилгээ	**447.14**	**389.40**
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	**122.20**	**104.00**
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	**101.00**	**96.00**
210807	Газрын төлбөр	**207.74**	**212.00**
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**41,561.20**	**97,988.90**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	**33,425.40**	**85,538.90**
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	**8,135.80**	**12,450.00**
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**443,003.81**	**68,108.97**

2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**19,467.80**	**11,709.70**
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	**1,410.00**	**0.00**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	**15,457.80**	**8,911.80**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	**2,600.00**	**2,797.90**
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**420,835.77**	**21,197.05**
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	**399,529.80**	**0.00**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	**20,379.53**	**21,197.05**
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	**926.44**	**0.00**
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**2,700.24**	**35,202.22**
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	**2,700.24**	**35,202.22**
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**153,744.94**	**265,640.95**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**150,712.38**	**281,603.27**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**150,712.38**	**281,603.27**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**150,712.38**	**281,603.27**
223001	Бусад хөрөнгө	**98,545.18**	**224,937.57**
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	**52,167.20**	**56,665.70**
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**-150,712.38**	**-281,603.27**
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	**3,032.56**	**-15,962.32**
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	**82,618.00**	**85,650.56**
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	**85,650.56**	**69,688.24**

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	**2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,149,032.38**	**619,904.88**	**942,845.20**	**2,711,782.46**
2	**Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт**	**0.00**	**0.00**	**-13,252.69**	**-13,252.69**
3	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**1,149,032.38**	**619,904.88**	**929,592.51**	**2,698,529.77**
4	**Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт**	**0.00**	**3,219.49**	**0.00**	**3,219.49**
5	**Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
6	**Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
7	**Өмчид гарсан өөрчилөлт**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
8	**Зарласан ногдол ашиг**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
9	**Тайлант үеийн үр дүн**	**0.00**	**0.00**	**56,690.09**	**56,690.09**
10	**2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,149,032.38**	**623,124.37**	**986,282.60**	**2,758,439.35**
11	**2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**1,149,032.38**	**623,124.37**	**986,282.60**	**2,758,439.35**

12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	**0.00**	**0.00**	**10,336.88**	**10,336.88**
13	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**1,149,032.38**	**623,124.37**	**996,619.48**	**2,768,776.23**
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	**0.00**	**5,085.02**	**0.00**	**5,085.02**
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
17	Өмчид гарсан өөрчилөлт	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
18	Зарласан ногдол ашиг	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
19	Тайлант үеийн үр дүн	**0.00**	**0.00**	**1,834,278.01**	**1,834,278.01**
20	**2020 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл**	**1,149,032.38**	**628,209.39**	**2,830,897.49**	**4,608,139.26**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,120,543.40	1,982,732.35	137,811.05	94%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,873,461.10	1,757,794.78	115,666.32	94%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,858,197.00	1,746,085.08	112,111.92	94%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,131,193.90	1,117,058.47	14,135.43	99%
210101	Үндсэн цалин	870,676.20	858,231.14	12,445.06	99%
210102	Нэмэгдэл	181,172.80	181,172.80	0.00	100%
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,752.00	4,752.00	0.00	100%
210104	Урамшуулал	74,592.90	72,902.53	1,690.37	98%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	146,135.30	135,246.63	10,888.67	93%
210201	Тэтгэврийн даатгал	99,576.80	94,114.97	5,461.83	95%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,613.20	10,217.18	1,396.02	88%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,337.70	8,459.35	878.35	91%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,328.40	1,984.13	344.27	85%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	23,279.20	20,471.01	2,808.19	88%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	230,775.10	183,138.62	47,636.48	79%
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,652.80	16,603.46	1,049.34	94%
210302	Түлш, халаалт	207,848.20	161,588.77	46,259.44	78%
210303	Цэвэр, бохир ус	5,274.10	4,946.40	327.70	94%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	63,363.30	63,185.87	177.43	100%
210401	Бичиг хэрэг	5,711.20	5,689.27	21.93	100%
210402	Тээвэр, шатахуун	32,731.40	32,710.58	20.82	100%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,023.60	7,016.74	6.86	100%
210404	Ном, хэвлэл	495.60	489.40	6.20	99%
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,526.80	5,436.02	90.79	98%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	11,874.70	11,843.86	30.84	100%
2105	Нормативт зардал	65,678.20	35,877.87	29,800.33	55%
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	8,142.20	8,140.90	1.30	100%
210502	Хоол, хүнс	52,111.90	22,333.17	29,778.73	43%
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,424.10	5,403.80	20.30	100%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	71,207.70	71,146.89	60.81	100%
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	39,400.00	39,388.60	11.40	100%

210602	Тавилга	16,100.00	16,072.00	28.00	100%
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	5,761.20	5,757.37	3.83	100%
210604	Урсгал засвар	9,946.50	9,928.92	17.58	100%
2107	Томилолт, зочны зардал	8,964.20	4,687.30	4,276.90	52%
210702	Дотоод албан томилолт	8,964.20	4,687.30	4,276.90	52%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	33,108.60	32,315.53	793.07	98%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	31,195.40	30,598.13	597.27	98%
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	916.00	916.00	0.00	100%
210803	Даатгалын үйлчилгээ	562.00	389.40	172.60	69%
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	122.20	104.00	18.20	85%
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	101.00	96.00	5.00	95%
210807	Газрын төлбөр	212.00	212.00	0.00	100%
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	107,770.70	103,427.90	4,342.80	96%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	89,872.90	85,538.90	4,334.00	95%
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	17,897.80	17,889.00	8.80	100%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	15,264.10	11,709.70	3,554.40	77%
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	15,264.10	11,709.70	3,554.40	77%
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	12,464.10	8,911.80	3,552.30	71%
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,800.00	2,797.90	2.10	100%
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	247,082.30	224,937.57	22,144.73	91%
223001	Бусад хөрөнгө	247,082.30	224,937.57	22,144.73	91%
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,120,543.40	1,966,770.03	153,773.37	93%
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,290,377.90	1,243,142.58	47,235.32	96%
310003	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,043,295.60	996,060.28	47,235.32	95%
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	247,082.30	247,082.30	0.00	100%
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	731,475.90	667,779.62	63,696.28	91%
320001	Орон нутгийн төсвөөс	731,475.90	667,779.62	63,696.28	91%
33	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	18,939.60	18,938.88	0.72	100%
330002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	18,939.60	18,938.88	0.72	100%
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	79,750.00	36,908.95	42,841.05	46%
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	66,500.00	36,658.95	29,841.05	55%
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	13,250.00	250.00	13,000.00	2%
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	84,697.81	-84,697.81	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	68,735.49	-68,735.49	
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	0.66	0.66	0.00	100%
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	0.01	0.01	0.00	100%
610001	Төсвийн байгууллага	0.01	0.01	0.00	100%
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	0.10	0.10	0.00	100%
620001	Удирдах ажилтан	0.01	0.01	0.00	100%
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	0.05	0.05	0.00	100%
620003	Үйлчлэх ажилтан	0.04	0.04	0.00	100%
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	0.44	0.44	0.00	100%
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	0.29	0.29	0.00	100%
630001	Төрийн өмчит ЕБС	0.29	0.29	0.00	100%
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	0.15	0.15	0.00	100%

631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	0.15	0.15	0.00	100%
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	0.10	0.10	0.00	100%
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	0.01	0.01	0.00	100%
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	0.05	0.05	0.00	100%
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	0.01	0.01	0.00	100%
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	0.01	0.01	0.00	100%
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	0.02	0.02	0.00	100%
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	0.01	0.01	0.00	100%

4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	ТЗ цэвэр дүн	Зөрүү
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**		**44,897.78**	-44,897.78
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**		**44,897.78**	-44,897.78
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**		**44,897.78**	-44,897.78
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**		**6,231.33**	-6,231.33
210401	Бичиг хэрэг		**568.00**	-568.00
210402	Тээвэр, шатахуун		**4,049.13**	-4,049.13
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр		**447.10**	-447.10
210404	Ном, хэвлэл		**1,167.10**	-1,167.10
2105	**Нормативт зардал**		**13,527.80**	-13,527.80
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		**13,272.00**	-13,272.00
210502	Хоол, хүнс		**255.80**	-255.80
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**		**1,800.00**	-1,800.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		**1,000.00**	-1,000.00
210604	Урсгал засвар		**800.00**	-800.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**		**550.00**	-550.00
210702	Дотоод албан томилолт		**550.00**	-550.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**		**22,788.65**	-22,788.65
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		**22,788.65**	-22,788.65
I	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**		**44,897.78**	-44,897.78
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**		**44,897.78**	-44,897.78
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		**44,897.78**	-44,897.78

3. Аудитын тайлан

3.1. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Дэлгэрэх сумын ТТЗ-ийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг төсвийн төвлөрүүлэн захирагч Г.Банзрагч танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитыг 2021 оны 03 дугаар сарын 11-ээс 2021 оны 03 дугаар сарын 18-ний хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2021 оны 03 дугаар сарын 23-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Дорноговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Уранбилэг гүйцэтгэв.

Дэлгэрэх сумын ТТЗ-ийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Дорноговь аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлсэн байна.

3.2 Сумын ТТЗ-ийн эрх зорилго, хууль эрх зүй.

Эрхэм зорилго: Монгол Улсын анхны ядууралгүй сум болох.

Дэлгэрэх сумын ТТЗ-ийн бүрэн эрхийг “Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль”-ийн 31 дүгээр зүйлийн 31.1-д заасан байна. Үүнд:

1. Баг, хорооны Засаг даргын ажлыг чиглүүлэн удирдах;
2. Сум, дүүргийн Засаг дарга нэгээс илүүгүй орлогчтой байх бөгөөд орлогчийг тухайн Хурлын Тэргүүлэгчидтэй зөвшилцөн томилох, чөлөөлөх
3. Монгол Улсын иргэнд газар өмчлүүлэх, аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд газар эзэмшүүлэх, ашиглуулах асуудлыг хууль тогтоомжид заасны дагуу шийдвэрлэх
4. Эрх бүхий байгууллагаас олгосон ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлд заасны дагуу эдэлбэр газар олгох;
5. Албан татвар, төлбөр, хураамж хураах, зохих төсөвт шилжүүлэх ажлыг хууль тогтоомжид заасны дагуу зохион байгуулах, орон нутгийн төсвийн орлогыг бүрдүүлэх арга хэмжээ авах;
6. Нутаг дэвсгэрийнхээ үйлчилгээний байгууллагуудын эрүүл ахуй, ариун цэврийн байдалд хяналт тавьж, үйлчилгээний цагийн хуваарь тогтоох;
7. Хот, тосгоны иргэдийг цэвэр усаар хангах, хог хаягдал, бохир ус зайлуулах, цэвэрлэх, мод, бут, сөөг, жимсний мод тарьж ургуулах, тохижуулах, гудамж талбайг гэрэлтүүлэх, үер усны хамгаалалт, далан суваг барих арга хэмжээ авах, түүнчлэн харьяалах нутаг дэвсгэрт нь барилга байгууламж барих, зам, холбооны шугам өөрчлөхөд оршин суугчдын санал авч шийдвэрлэх;
8. Хууль тогтоомжид заасан бол тухайн нутаг дэвсгэр дэх төсвийн байгууллагын ажилтныг холбогдох дээд байгууллагын удирдлагатай зөвшилцөн томилох, чөлөөлөх;
9. Хуулиар тусгайлан эрх олгогдсон тохиолдолд захиргааны хэм хэмжээний актыг хууль тогтоомжид нийцүүлэн баталж, Захиргааны ерөнхий хуулийн 64.4, 64.5-д заасан журмын дагуу холбогдох байгууллагад хүргүүлэх;
10. Хууль тогтоомжид заасан бусад бүрэн эрх.

3.3 НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ҮНДСЭН БОДЛОГО, ДОТООД ХЯНАЛТ

Дэлгэрэх сумын ТТЗ нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Тайлант онд сумын үйл ажиллагаанд дотоод хяналт хийгдээгүй байна.

Дэлгэрэх сумын ТТЗ-ийн үндсэн үйл ажиллагаа, санхүүгийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд “Дунд” гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахаад “Дунд” гэж үнэлэв.

3.4 МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшнийг “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2020 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн нийт зардлын 1,038.7 сая төгрөгийн 2 хувь буюу 20.8 сая төгрөгөөр тогтоов.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд төлөвлөлтийн шатанд тогтоосон материаллаг байдлын түвшнийг өөрчлөх шаардлагагүй гэж үзсэн болно.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн нийт зардлын 2,110.3 сая төгрөгийн 2 хувь 42.2 сая төгрөгөөр тогтоосон нь төлөвлөлтийн үе шатанд тогтоосон суурь үзүүлэлт, хувь хэмжээг өөрчлөөгүйтэй холбоотой болно.

3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт

3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 85.7 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 69.7 сая төгрөг болж, 16.0 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дунд эзлэх хувь
Касст байгаа бэлэн мөнгө				
Банканд байгаа бэлэн мөнгө	85.7	69.7	-16.0	100
Замд яваа мөнгөн хөрөнгө				
Хадгаламж				
Дүн	85.7	69.7	-16.0	100

Эх сурвалж Дэлгэрэх сумын ТТЗ-ийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан.

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд байгаа 26.0 сая төгрөг ОНХС-ийн дансанд, 37.6 сая төгрөг СХС-ийн дансанд, 5.1 сая төгрөг НСС-ийн дансанд, 1.0 сая төгрөг сумын ерөнхий орлогын дансанд байршиж байна.

3.5.3 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 109.5 сая төгрөгөөс 223.2 сая төгрөг болж 113.7 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №2 Авлагын үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1.3	68.5	67.2
Зээлийн хүүгийн авлага			
Бусад авлага	0.4	0.8	0.4
Зээлийн авлага	107.8	153.9	46.1
Дүн	**109.5**	**223.2**	**113.7**

Эх сурвалж Дэлгэрэх сумын ТТЗ-ийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан.

Авлагын үлдэгдэлд 1 хүртэлх жилийн насжилттай 68.3 сая төгрөг, 1-2 жилийн насжилттай 508.3 сая төгрөг, 2-3 жилийн насжилттай 154.5 сая төгрөгийн дараах авлага байна. Олон жилийн насжилттай СХС-аас олгосон зээлийн 154.5 сая төгрөгийн авлага байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- *Ерөнхий боловсролын сургууль нь тайлант хугацааны эцэст авлагатай байгаа ба энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д “төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх” гэсэн зарчмыг баримталж ажиллагаагүй байна.*

3.5.6 Бараа материал

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 255.4 сая төгрөгөөс 329.2 сая төгрөг болж 73.5 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №3 Бараа материалын

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Түүхий эд материал	20.0	31.1	11.1
Хангамжийн материал	233.0	295.2	62.2
Мал амьтад	2.4	2.9	0.5
Дүн	**255.4**	**329.2**	**73.8**

Эх сурвалж Дэлгэрэх сумын ТТЗ-ийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан.

Бараа материалын үлдэгдэлд тайлант онд 320.0 сая төгрөгийн бараа материал худалдан авч, 16.8 сая төгрөгийн бараа материалыг үнэ төлбөргүй хүлээн авч, 260.6 сая төгрөгийн бараа материалыг зарцуулж, 2.4 сая төгрөгийн бараа материалыг шилжүүлсэн байна.

Аудитын илрүүлэлт:

Засаг даргын тамгын газар

- *Тайлант оны 10 дугаар сард төсөвт тодотгол хийж тээвэр шатахууны зардлыг 5.0 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлэн, 15.8 сая төгрөг болгон баталсан. Үлдэгдэл өмнөх оноос өссөн, шатахууны талон нөөцөлсөн байна.*
- *Бичиг хэргийн материалын данснаас 4 ширхэг флашыг шаардах хуудсаар данс бүртгэлээс хассан.*
- *Оготно устгагч багажийг данс бүртгэлд тусгаагүй байна.*

3.5.7 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 2,314.2 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 3,995.1 сая төгрөг болж 1,680.9 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №4 Үндсэн хөрөнгийн

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Биет хөрөнгө	2,216.0	3.892.0	1,676.1
Биет бус хөрөнгө	98.2	103.1	4.8
Дүн	**2,314.2**	**3,995.1**	**1,680.9**

Эх сурвалж Дэлгэрэх сумын ТТЗ-ийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан.

Тайлант онд үндсэн хөрөнгө төсвийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн 56.7 сая төгрөг, үнэ төлбөргүй /ОНХС-ийн хөрөнгө оруулалт, ТАХ/ болон хандиваар авсан 1,914.7 сая төгрөг, хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдлээр 5.4 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, шилжүүлсэн 3.8 сая төгрөг, акталж шилжүүлсэн 100.6 сая төгрөгийн, дахин үнэлгээний хорогдлоор 0.04 сая төгрөгийн хөрөнгө хасагдсан байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- *Цэцэрлэг нэг үндсэн хөрөнгөнд ашиглалтын хугацаа тавигдаагүйгээс элэгдэл дутуу тооцогдсон байна.*

3.5.8 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 6.3 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 9.2 болж, 3.0 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №5 Нийт өр төлбөрийн

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өссөн+ Буурсан -	Дүнд эзлэх хувь
Богино хугацаат өр төлбөр дүн	6.3	9.2	3.0	100
Нийт дүн	6.3	9.2	3.0	100

Эх сурвалж Дэлгэрэх сумын ТТЗ-ийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан.

Богино хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдэлд НДШ, ХХОАТ-ын өглөг, гэрэл цахилгааны өглөг байна. Мөн нийт өглөгийн үлдэгдэлд ээзн холбогдогчгүй сумын ЗДТГ-т 3.2 сая төгрөгийн, ЕБС-д 0.2 сая төгрөгийн өглөг байна.

3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 5,108.5 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 6,212.1 сая төгрөг болж, 1,103.6 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №6 Засгийн газрын хувь оролцоо

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт/+/, бууралт /-/	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,149.0	1,149.0	0.00	0%
Хуримтлагдсан үр дүн	986.3	2,830.9	1,844.6	99.7%
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	623.1	628.2	5.1	0.003%
Дүн	2,758.4	4,608.1	1,849.7	100%

Эх сурвалж Дэлгэрэх сумын ТТЗ-ийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан.

Хуримтлагдсан үр дүн 2,830.9 сая төгрөг болж сая төгрөг болж 1,844.6 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү 628.1 сая төгрөг болж 5.1 сая төгрөгөөр өссөн байна. Энэ нь сумын Соёлын төвийн музейн үзвэрийг дахин үнэлсэнтэй холбоотой байна.

3.5.10 Орлогын данс

Тайлант онд нийт үйл ажиллагааны мөнгөн орлого 2,068.1 сая төгрөгөөс татварын орлого 63.1 сая төгрөг, татварын бус орлого 37.3 сая төгрөг, тусламж санхүүжилтийн орлого 1,967.7 сая төгрөг төвлөрсөн байна.

3.5.11 Зардлын данс

Тайлант онд нийт зардлын дүн 1,802.4 сая төгрөг байгаагаас бараа, ажил үйлчилгээний зардалд 1,734.3 сая төгрөг, урсгал шилжүүлэгт 68.1 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- *Засаг даргын тамгын газар нь НДШ-ийн зардлаас 674.7 мянган төгрөгийн цалин хөлс олгосон байна.*
- *Засаг даргын орлогч Р.Сосорбарамд ХАБ-ын нэмэгдэлд үндсэн цалингаас тооцож 15 хувийн нэмэгдэл 1468.5 мянган төгрөг олгосон байна.*
- *Засаг даргын орлогч Р.Сосорбарамд томилолтын хуудасгүй томилолт олгосон байна.*
- *Засаг даргын тамгын газрын нягтлан бодогч Ч.Шүрэнцэцэгээс 170.0 мянган төгрөгийн цалингийн урьдчилгаа суутгаагүй байна.*
- *Засаг даргын тамгын газар цалингийн зардлаас буцалтгүй тусламж олгосон байна.*

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Орон нутгийн төсвийн орлого бүрдүүлэлт

Сумын ИТХ-ын 2020 оны орон нутгийн төсөв батлах тухай 11/01 дүгээр тогтоолд заасны дагуу Дэлгэрэх сумын ТТЗ нь тайлант онд 41.3 сая төгрөгийн орлого төвлөрүүлэхээр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 63.7 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлж, төлөвлөгөөг 154 хувиар биелүүлсэн байна.

Хүснэгт 2. Төвлөрүүлэх орлого /сая төгрөг/

№	Орлогын төрөл	2020 оны 12 сар тодотгол	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Үйл ажиллагааны орлогын албан татвар	1.3	0.2	- 1.1	14%
2	Бусад татвар	24.0	41.9	17.9	175%
3	Бууны татвар	1.7	1.4	- 0.4	78%
4	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1.5	5.4	3.9	362%
5	Хог хаягдал үйлчилгээний хураамж	3.5	4.3	0.8	123%
6	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	0.3	0.6	0.3	183%
7	Төсөвт байгууллагуудын өөрийн орлого	0.8	0.6	- 0.1	80%
8	Хадгаламжийн хүүгийн орлого	8.1	8.8	0.7	109%
9	Хөрөнгө борлуулсны орлого	0.1	0.6	0.5	1184%
10	Хүү торгуулийн орлого	0.2	-	- 0.2	0%
	Дүн	**41.3**	**63.7**	**22.4**	**154%**

- Үйл ажиллагааны орлогын албан татвар 86 хувиар тасарсан нь тайлант оны иргэн, ААНБ-ын үйл ажиллагаатай холбоотойгоор, бууны татвар 22 хувиар тасарсан нь буу

эзэмшигч хасагдсан боловч программаас хасагдаагүй учраас төлөвлөгөө тасарснаар, төсөвт байгууллагын өөрийн орлого 20 хувиар тасарсан нь сумын Соёлын төвийн үйл ажиллагаа цар тахалтай холбоотойгоор хязгаарлагдсан, хүү торгуулийн орлого тайлант онд торгууль тавигдаагүйтэй холбоотой байна.

- Бусад татвар давсан нь тайлант онд арьс шир, ноосны урамшуулал орсноор, улсын тэмдэгтийн хураамж иргэдтэй байгуулсан гэрээг сунгаснаар, хог хаягдлын хураамж иргэн, ААНБ-аас өмнөх оны дутуу төлөлтийг бүрдүүлснээр, түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр шинээр барилга байгууламж барьсан ААНБ-тай гэрээ байгуулснаар, хөрөнгө борлуулсны орлого иргэдийн хөрөнгийн шилжилттэй холбоотойгоор тус тус давсан байна.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны төсвийн төслийг аудитын явцад ирүүлээгүй байна. Энэ талаар тодруулахад ТТЗ-ийн төсвийн төслийг нэгтгэсэн дүнгээр боловсруулагддаггүй, байгууллага тус бүрээр боловсруулан хүргүүлдэг гэсэн тайлбарыг өгч байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 10 хөтөлбөрт зориулан 2,120.5 сая төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 1,873.5 сая төгрөгийг урсгал зардалд, 247.0 сая төгрөгийг хөрөнгийн зардалд зарцуулахаар батлагджээ.

Нийт зардлын 1,290.4 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 731.5 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 18.9 сая төгрөгийг Нийгмийн даатгалын сангаас, 79.7 сая төгрөгийг үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр 1,243.1 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 667.8 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 18.9 сая төгрөгийг Нийгмийн даатгалын сангаас, 36.9 сая төгрөгийг төсөвт байгууллагын үйл ажиллагааны орлогоос, нийт 1,966.7 сая төгрөгийн санхүүжилтийг төвлөрүүлсэн байна.

Үндсэн үйл ажиллагааны орлого 103.7 сая төгрөг бүрдүүлж, батлагдсан төсвөөс 37.2 сая төгрөгөөр давсан нь сум хөгжүүлэх сангийн өмнөх оны үлдэгдлийг батлагдсан төсөвт тусгаж, зээлийн эргэн төлөлтөөс бүрдүүлсэнтэй холбоотой байна.

Туслах үйл ажиллагааны орлого 14.0 сая төгрөг бүрдүүлж, батлагдсан төсвөөс 0.8 сая төгрөгөөр давсан нь тухайн орлогын төлөвлөгөөг БОНСС-ийн эхний үлдэгдлийг орлогоор төлөвлөсөнтэй холбоотой байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1,982.7 сая төгрөг буюу 94 хувьтай байгаа нь боловсролын салбарын үйл ажиллагааг хязгаарласантай холбоотойгоор зардал хэмнэгдсэнтэй холбоотой байна.

Урсгал санхүүжилтээс зарцуулаагүй үлдэгдэл 35.0 сая төгрөгийг улсын төсөвт, үндсэн үйл ажиллагааны санхүүжилтээс зарцуулаагүй үлдэгдэл 21.2 сая төгрөг орон нутгийн төсөвт, нийт 56.4 сая төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 44.9 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, 44.9 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

3.7 Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг

стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 153 мэдээллээс 140 мэдээллийг хугацаанд нь, 13 мэдээллийг хугацаа хоцроосон байна.

3.8. ӨМНӨХ ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЛААРХ ТАЙЛБАР, ТОДРУУЛГА

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид зөрчил арилгах 3 албан шаардлага, 1 зөвлөмж хүргүүлсэн ба хэрэгжилт дараах байдалтай байна.

Хүснэгт 3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Биелэгдээгүй		Хэрэгжилтийн хувь
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Төлбөрийн акт							
Албан шаардлага	4	107.8	4	107.8			100
Зөвлөмж							100
Нийт	4	107.8	4	107.8			100

Мөн сумын Засаг даргын тамгын газарт өмнөх оны аудитаар 3,850.1 мянган төгрөгийн 5 төлбөрийн акт тогтоосон бөгөөд хэрэгжилт 43.0 хувьтай байна. Төлбөрийн актыг хугацаанд нь барагдуулаагүй 2,194.1 мянган төгрөгийн зөрчил байна. Мөн 9,122.8 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүлсэн боловч хариу ирүүлээгүй байна.

3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 6 төсвийн байгууллага, орон нутгийн тусгай сангийн нийт 3 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 3 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 2 байгууллага, 3 сан түүврээр хамрагдсан, 1 байгууллагад итгэл үзүүлсэн байна.

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд "Зөрчилгүй" 3 дүгнэлт өгсөн байна.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 27,243.0 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 11,859.4 сая төгрөгийн 4 алдааг аудитын явцад залруулж, 0.3 сая төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 11,991.6 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах, таслах зогсоох, хариуцлага тооцох тухай 2 албан шаардлага хүргүүлж, 3,062.0 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 8 зөвлөмжийг хүргүүллээ.

3.10 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

Анхаарал татахуйц асуудал байхгүй байна.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Хавсралт №1

4.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	ТТЗ-ийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит	Аудитын код:
2021			ДГА-2021/12/СТА-ТТЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Дэлгэрэх сумын ТТЗ		мянган төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчил товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	албан тушаал	овог нэр
	1	2	3	4	5
1	ЗДТГ: 2020 оны 10 дугаар сард төсөвт тодотгол хийж тээвэр шатахууны зардлыг 5.0 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлэн, 15.8 сая төгрөг болгон баталсан. Үлдэгдэл өмнөх оноос өссөн, шатахууны талон нөөцөлсөн байна.		Зөвлөмж өгөх	ЗДТГ-ын дарга Нягтлан бодогч	Т.Пүрэвсүрэн Э.Баттогоо
2	ЗДТГ: НДШ-ийн зардлаас 674.7 мянган төгрөгийн цалин хөлс олгосон.	674.7	Албан шаардлага өгөх	ЗДТГ-ын дарга Нягтлан бодогч	Т.Пүрэвсүрэн Э.Баттогоо
3	ЗДТГ: ЗД-ын орлогч Р.Сосорбарамд ХАБ-ын нэмэгдэлд үндсэн цалингаас тооцож 15 хувийн нэмэгдэл 1468.5 мянган төгрөг олгосон.	-	Зөвлөмж өгөх	ЗДТГ-ын дарга Нягтлан бодогч	Т.Пүрэвсүрэн Э.Баттогоо
4	ЗДТГ: Бичиг хэргийн материалын данснаас 4 ширхэг флашыг шаардах хуудсаар данс бүртгэлээс хассан.	102.9	Зөвлөмж өгөх	ЗДТГ-ын дарга Нягтлан бодогч	Т.Пүрэвсүрэн Э.Баттогоо
5	ЗДТГ: Р.Сосорбарамд томилолтын хуудасгүй томилолт олгосон.	160.0	Төлбөрийн акт тогтоох	ЗДТГ-ын дарга Нягтлан бодогч	Т.Пүрэвсүрэн Э.Баттогоо
6	ЗДТГ: Ч.Шүрэнцэцэгээс 170.0 мянган төгрөгийн цалингийн урьдчилгаа суутгаагүй байна.	170.0	Төлбөрийн акт тогтоох	ЗДТГ-ын дарга Нягтлан бодогч	Т.Пүрэвсүрэн Э.Баттогоо
7	ЗДТГ: Цалингийн зардлаас буцалтгүй тусламж олгосон байна.	1,010.0	Зөвлөмж өгөх	ЗДТГ-ын дарга Нягтлан бодогч	Т.Пүрэвсүрэн Э.Баттогоо
8	ЗДТГ: Оготно устгагч багажийг данс бүртгэлд тусгаагүй байна.	1,350.0	Зөвлөмж өгөх	ЗДТГ-ын дарга Нягтлан бодогч	Т.Пүрэвсүрэн Э.Баттогоо
9	ЗДТГ: Өмнөх онд 3,850.1 мянган төгрөгийн 5 төлбөрийн акт тогтоосон бөгөөд хэрэгжилт 43.0 хувьтай байна. Төлбөрийн актыг хугацаанд нь барагдуулаагүй 2,194.1 мянган төгрөгийн зөрчил байна. Мөн 9,122.8 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүлсэн бөгөөд хариу ирүүлээгүй байна.	11,316.9	Хариуцлага тооцуулах	ЗДТГ-ын дарга Нягтлан бодогч	Т.Пүрэвсүрэн Э.Баттогоо
10	ЗДТГ: Цалингийн тооцоо үүсгээгүй, ажил гүйлгээг мөнгөн сууриар бүртгэснээс авлага 920.5 мянган төгрөгөөр илүү, өглөг 5368.2 мянган төгрөгөөр дутуу тусгасан	6,288.7	Аудитын явцад залруулав	ЗДТГ-ын дарга Нягтлан бодогч	Т.Пүрэвсүрэн Э.Баттогоо

11	ЗДТГ: Төлөвлөлтийн үе шатанд 2340. Мянган төгрөгийн шатахууны үнэ, хувь хүнээс суутгасан ОАТ-ын 10 хувь 834.3 мянган төгрөгийг шууд зардалд бүртгэсэн	3,174.3	Аудитын явцад залруулав	ЗДТГ-ын дарга Нягтлан бодогч	Т.Пүрэвсүрэн Э.Баттогоо
12	ЗДТГ: Төлөвлөлтийн үе шатанд шуудан үйлчилгээний зардлыг цалингийн зардалд бүртгэсэн	56.4	Аудитын явцад залруулав	ЗДТГ-ын дарга Нягтлан бодогч	Т.Пүрэвсүрэн Э.Баттогоо
13	ЗДТГ: Түлш, шатах тослох материалын бүртгэлийг эд хариуцагчийн тайлантай тулгахад Нэмэлт санхүүжилтийн данснаас зарцуулсан 2340.0 мянган төгрөгийг эд хариуцагчийн тайланд тусгаагүй	2,340.0	Аудитын явцад залруулав	ЗДТГ-ын дарга Нягтлан бодогч	Т.Пүрэвсүрэн Э.Баттогоо
14	ЕБС: Тайлант хугацаанд авлагатай ажилласан байна.		Зөвлөмж өгөх	Захирал Нягтлан бодогч	М.Ганбаатар Э.Мандхай
15	Цэцэрлэг: цалингийн дэлгэрэнгүй бүртгэл ирүүлээгүй тул уг горим сорилыг гүйцэтгэх боломжгүй байв.		Зөвлөмж өгөх	Эрхлэгч Нягтлан бодогч	Б.Энхсайхан Э.Мандхай
16	Цэцэрлэг Үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн тооцооллыг давтан шалгахад 1 хөрөнгөд ашиглалтын хугацаа тавигдаагүйгээс элэгдэл тооцогдоогүй байна.	599.1	Зөвлөмж өгөх	Эрхлэгч Нягтлан бодогч	Б.Энхсайхан Э.Мандхай
ДҮН		**27,243.0**			